

Komisja
Europejska

FUNDUSZE STRUKTURALNE UE NA RZECZ WZROSTU GOSPODARCZEGO I ZATRUDNIENIA

SPRAWOZDANIE DLA RADY EUROPEJSKIEJ, 28-29 CZERWCA
2012 R.

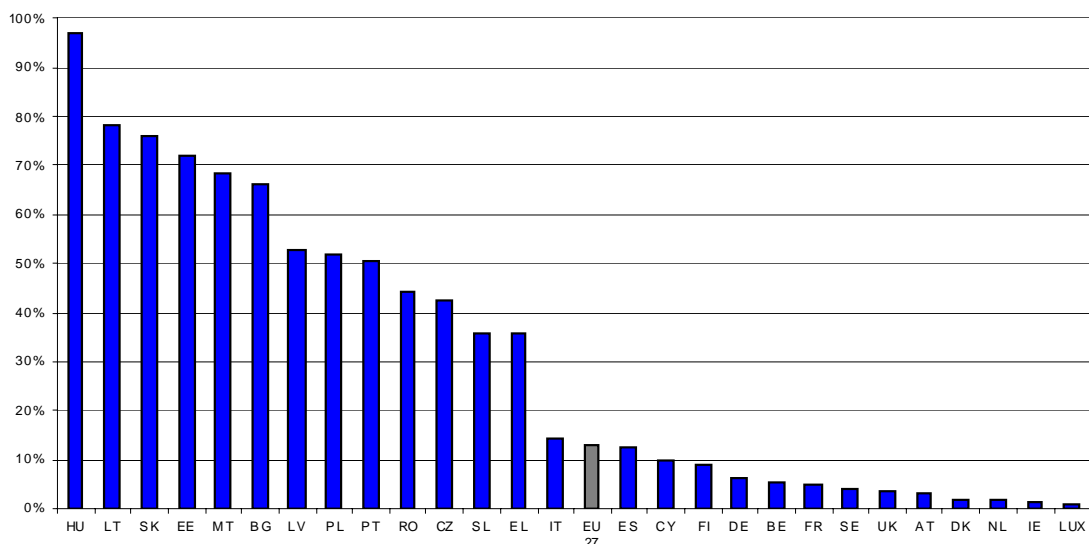
FUNDUSZE STRUKTURALNE UE NA RZECZ WZROSTU GOSPODARCZEGO I ZATRUDNIENIA

SPRAWOZDANIE DLA RADY EUROPEJSKIEJ, 28–29 CZERWCA 2012 R.

Fundusze strukturalne UE stanowią dla Unii Europejskiej podstawowe źródło inwestycji publicznych przyczyniających się do wzrostu. W latach 2007–2013 na inwestycje w regionach Europy przeznaczono z funduszy strukturalnych prawie 350 mld EUR, z czego wypłacono już 132 mld EUR. Stopa inwestycji będzie zwiększać się w latach 2012 i 2013 w miarę jak coraz więcej projektów osiągnie etap pełnej realizacji.

Fundusze strukturalne UE są zarówno konkretnym wyrazem solidarności, jak i jedną z najważniejszych sił napędowych ożywienia gospodarczego i konwergencji. Wraz z współfinansowaniem zapewnianym przez państwa członkowskie fundusze strukturalne UE stanowią bardzo istotną część inwestycji publicznych w Europie – w szeregu państw członkowskich jest to ponad połowa wszystkich inwestycji publicznych. W czasach, gdy konieczne jest przeprowadzenie konsolidacji fiskalnej, fundusze strukturalne UE przyczyniają się zatem w znacznej mierze do przyszłego dobrobytu Europy oraz do osiągnięcia naszych wspólnych celów określonych w strategii „Europa 2020”.

Wykres: Fundusze strukturalne i współfinansowanie przez państwa jako % całkowitych inwestycji publicznych (średnia w latach 2009–2011)

Fundusze strukturalne UE oraz odpowiedź na kryzys finansowy

Od początku kryzysu Komisja Europejska we współpracy z państwami członkowskimi dokłada wszelkich starań w celu zapewnienia, aby fundusze strukturalne szybko docierały tam, gdzie są najbardziej potrzebne. Komisja Europejska zaproponowała szereg innowacyjnych sposobów przyspieszenia wypłat z funduszy strukturalnych oraz

zwiększenia ich elastyczności i zdolności dostosowania się do potrzeb zwłaszcza najbardziej zagrożonych państw członkowskich.

Dzięki tym środkom, w szczególności wzrostowi poziomu współfinansowania w dziewięciu państwach członkowskich, a także dopłatom uzupełniającym dla państw najbardziej dotkniętych przez kryzys, gospodarkę europejską udało się już zasilić dodatkową kwotą w wysokości **14,5 mld EUR**. Inne ważne innowacje, które przynoszą realne skutki, obejmowały zmiany zasad umożliwiające sfinansowanie kapitału obrotowego, co stanowi ogromny impuls dla MŚP w całej Unii.

Komisja stara się również zmaksymalizować wpływ funduszy strukturalnych poprzez współpracę z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym. Na przykład państwom członkowskim, które uczestniczą obecnie w programie korekty gospodarczej, udzielane jest ukierunkowane wsparcie w postaci nowego mechanizmu podziału ryzyka. Instrument ten, który powstaje w oparciu o wniosek Komisji Europejskiej, będzie służył udzielaniu pożyczek i gwarancji na ważne projekty infrastrukturalne w ramach podziału ryzyka z EBI.

Przeprogramowanie funduszy strukturalnych

Wiele priorytetów określonych w momencie opracowywania obowiązujących programów w ramach funduszy strukturalnych nadal w pełni obowiązuje, istnieje jednak możliwość przekierowania środków z projektów nierentownych lub o niższym priorytecie w celu wsparcia nowych priorytetów lub wzmocnienia istniejących.

W okresie od 2008 r. do 2011 r. przeprogramowano w ten sposób około **20 mld EUR** na rzecz wsparcia najbardziej naglących potrzeb, z czego ponad 16 mld EUR przeprogramowano ponownie w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności, a ponad 3 mld EUR w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Tabela: Przeprogramowanie w podziale na państwa członkowskie (w latach 2008–2011)

	Dostępne fundusze UE ogółem*	PRZEPROGRAMOWANIE				Dostępne fundusze UE ogółem*	PRZEPROGRAMOWANIE		
		Ogółem	EFRR/FS	EFSD			Ogółem	EFRR/FS	EFSD
EU	338 821	19 801	16 430	3 371	LT	6 776	430	387	43
BE	2 064	40	27	13	LU	51	0	0	0
BG	6 674	461	461	0	HU	24 921	1 114	1 037	77
CZ	26 540	1 684	1 503	181	MT	840	17	17	0
DK	510	21	0	21	NL	1 660	142	51	91
DE	25 489	587	432	155	AT	1 205	38	38	0
EE	3 404	75	58	17	PL	67 186	4 618	4 098	520
IE	751	313	96	217	PT	21 412	3 949	3 538	411
EL	20 210	0	0	0	RO	19 213	153	153	0
ES	34 658	3 136	1 952	1 184	SI	4 101	305	305	0
FR	13 449	506	501	5	SK	11 498	630	623	7
IT	27 958	1 111	821	290	FI	1 596	0	0	0
CY	612	0	0	0	SE	1 626	0	0	0
LV	4 530	138	0	138	UK	9 891	331	331	0

* 2007–2013 w mln EUR

Przeprogramowanie to doprowadziło do lepszego ukierunkowania wsparcia dla inwestycji przyczyniających się do wzrostu gospodarczego w takich obszarach jak badania naukowe, rozwój i innowacje; wsparcie MŚP; e-usługi; infrastruktura, efektywność energetyczna, polityka rynku pracy w zakresie najsłabszych grup społecznych oraz włączenie społeczne. Na przykład:

- wsparcie na rzecz badań, innowacji i usług wspierania przedsiębiorczości wzrosło o 9%, co odpowiada dodatkowym środkom w wysokości 2 mld EUR. Przykładowo w 2011 r. przegląd polskich przydziałów doprowadził do zwiększenia o 1,1 mld EUR wsparcia z EFRR na rzecz infrastruktury badawczych, działań w ośrodkach i przedsiębiorstwach badawczych oraz pozostałych usług wsparcia dla przedsiębiorstw,
- priorytety w zakresie zrównoważonej energii zostały wzmocnione dodatkowym przydziałem w wysokości 915 mln EUR na rzecz efektywności energetycznej. Na przykład w latach 2010 i 2011 Francja przeprogramowała część swojego przydziału z EFRR, przesuwając znaczną część istniejących przydziałów w zakresie efektywności energetycznej i zwiększając przydziały na rzecz efektywności energetycznej o 100 mln EUR. Doprowadziło to do utworzenia lub zachowania 15 tys. miejsc pracy, a łączne nakłady inwestycyjne wyniosły 1 mld EUR,
- ułatwiono dostęp do finansowania dla MŚP poprzez większe wsparcie dla ponad 300 instrumentów kapitałowych, gwarancyjnych i pożyczkowych dla MŚP w całej UE. To przyczyniło się do utworzenia około 90 tys. miejsc pracy i przyciągnięcia dodatkowych inwestycji prywatnych w wysokości około 12 mld EUR,
- Europejski Fundusz Społeczny jest wykorzystywany w celu tworzenia możliwości dla najsłabszych grup społecznych, które najsilniej odczuły skutki kryzysu finansowego, w szczególności młodych ludzi. Hiszpania, Węgry, Irlandia, Łotwa, Polska i Portugalia przeprogramowały 1,2 mld EUR w celu uwzględnienia wyzwań na rynku pracy, jak również zmniejszenia bezrobocia i tworzenia nowych miejsc pracy. Republika Czeska, Włochy, Polska i Portugalia zwiększyły swoje przydziały z EFS na cele inwestycji związanych z rozwojem kapitału ludzkiego.

W oparciu o poczynione już postępy istnieje możliwość dalszych realokacji na rzecz wspierania wzrostu i zatrudnienia. Na koniec 2011 r. znaczna część funduszy strukturalnych dostępnych na lata 2007–2013 nie została jeszcze przypisana do określonych projektów. Zakres nieprzydzielonych środków unijnych różni się znacznie w poszczególnych państwach członkowskich, ale ogółem oszacowano, że w całej UE do przydzielenia pozostało około **82 mld EUR**.

Na styczniowym szczycie Rady Europejskiej państwa członkowskie postanowiły wykorzystać te środki w miarę możliwości w celu zwiększenia wsparcia na rzecz obszarów o zasadniczym znaczeniu dla ożywienia gospodarczego Europy, w szczególności w celu wspierania MŚP oraz walki z bezrobociem osób młodych.

Było to przedmiotem prac wspólnych grup zadaniowych utworzonych przez Komisję Europejską oraz władze krajowe w tych państwach członkowskich, które doświadczają najwyższego poziomu bezrobocia osób młodych. Dzięki tym działaniom **7,3 mld EUR** z funduszy strukturalnych przeznaczono do realokacji lub szybszego uruchamiania. Oczekuje się, że zapewni to tak potrzebne wsparcie dla 56 tys. MŚP i 460 tys. młodych ludzi¹.

¹ Więcej informacji na temat sposobu wykorzystania funduszy strukturalnych UE, aby pomóc młodym ludziom, można znaleźć pod adresem: http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/president/pdf/council_dinner/youth_action_team_pl.pdf

Perspektywy na przyszłość

Komisja Europejska przedstawiła ambitne wnioski dotyczące polityki spójności na lata 2014–2020. Wnioski te, po ich przyjęciu, wykorzystają liczne dokonania bieżącego okresu poprzez dalsze koncentrowanie uwagi na wzroście gospodarczym i zatrudnieniu oraz zadbanie o to, aby fundusze strukturalne służyły wzmocnieniu nowego europejskiego systemu zarządzania gospodarczego.

Ponadto przed 2014 r. można również zrobić jeszcze wiele, aby wykorzystać istniejące fundusze strukturalne w celu wspierania ożywienia gospodarczego. W szczególności Komisja Europejska wzywa państwa członkowskie do ścisłej współpracy w dążeniu do:

- określenia i wykorzystania dalszych możliwości przeprogramowania funduszy strukturalnych w celu pobudzenia wzrostu gospodarczego i zatrudnienia;
- zwiększenia absorpcji środków z funduszy strukturalnych, aby ograniczyć ryzyko ich umorzenia; oraz
- zwiększenia synergii między unijnymi funduszami strukturalnymi i pożyczkami EBI, przede wszystkim w państwach objętych programem uzdrowienia gospodarczego oraz innych najsłabszych państwach.

* *
 *